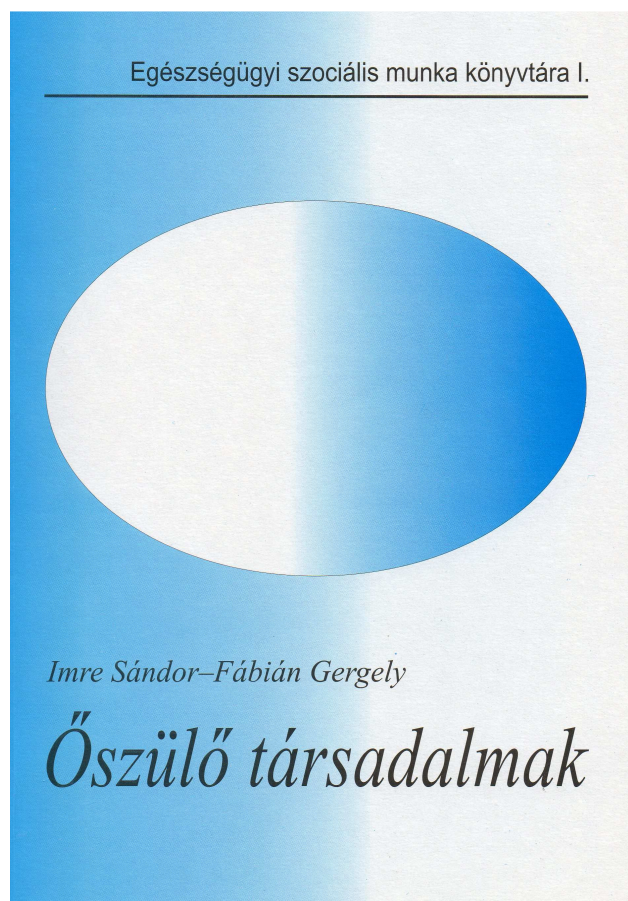


OLVASÓNAPLÓ

Dr. Imre Sándor - Dr. Fábíán Gergely (Szerk.): **Őszülő társadalmak.** Egészségügyi Szociális Munka Könyvtára I. (Debreceni Egyetem, Egészségügyi Főiskolai Kar, ISBN 963 473 003 5) *IMIPrint, Nyíregyháza, 2006.*



Tartalomjegyzék

Iván László Bevezető	5
A sikeres öregedés egészségügyi és szociális összetevői	
Iván László A sikeres öregedés rendszerszemlélete	9
Boga Bálint Krizishelyzetek időskorban	15
Imre Sándor, Szikszai Zita, Kemény Csilla, Várady Éva Laboratóriumi változások az emberi öregedés során	33
Kovács Ágnes, Szikszai Zita, Farkas Tünde, Várady Éva, Imre Sándor 90 évesnél idősebb debreceni lakosok laboratóriumi vizsgálatának eredményei	43
Szilvási Henrietta, Tárcezy Beáta, Szikszai Zita, Fábíán Gergely, Imre Sándor 90 évnél idősebb debreceni lakosok kognitív státusának és egészségi állapotának szociológiai felmérése	53
Időskor és társadalmi integráció	
Fábíán Gergely Őszülő társadalmak Az idősödés társadalompolitikai kihívásai	75
Talyigás Katalin Időügy Európában	95
Pattyán László Időskorúak szociális problémái és a hazai jóléti ellátások rendszere	101
Az idősgondozás aktuális kérdéseiről	
Csernáthné Kárándi Erzsébet Demens idősokorúak gondozása	129
Horváth Varga Zsuzsanna Fejlődés vagy hanyatlás? Kreatív tevékenységek az idősök foglalkoztatásában	161
Szerzőinkről	196

A bevezető után Iván László professzor úr a „*Sikeres öregedés rendszerszemlélete*” címmel, holisztikus szemléletmóddal összefoglalja az öregedés egyes meghatározó tényezőit. Egyre fokozottabban szükségünk van az ilyen jellegű megközelítésekre, hiszen az öregedés problémáját nem kezelhetjük diszciplínákként, hanem csak annak teljes egészében. Jó lenne, ha ez a szemléletmód teret nyerhetne, s a gyakorlatban is megvalósulhatna, első lépésként például az idős emberek egészségügyi és szociális problémáinak együttes kezelésében...

Az első nagy fejezet következő alfejezete Dr. Boga Bálint írása „*Krizishelyzetek időskorban*” címmel. A rendkívül sok aspektusra kiterjedő írás szintén szintézisben gondolkodik, a „testi-lelki-szociális” zavarok együttesében. A szociálpszichológiai szindrómák között a:

- A. a világ, mint egész
- B. a család
- C. a munkavégzés
- D. a lakhely

krízishelyzeteit elemzi. A témakörökben említett sok-sok szindróma megismerése nem csak a szakemberek számára, de az idős emberek számára is igen hasznos lehet.

Ezután három fejezet következik Dr. Imre Sándor és munkatársainak tollából. A nem túl szerencsésen megfogalmazott „*Laboratóriumi változások az emberi öregedés során*” és a „*90 évesnél idősebb debreceni lakosok laboratóriumi vizsgálatának eredményei*” fejezetek a korral bekövetkező egyes biológiai eltérésekről adnak tájékoztatást. Az idős emberek vérének egyes összetevőit vizsgálván felfednek számos életkorral történő változást (legtöbbször csökkenést, illetve a káros hatások emelkedését), s diszkutálják ezek jelentőségét az öregedésben. Imre doktor munkacsoportjának 3. közleménye szociológiai felmérés, a 90 évesnél idősebb debreceni lakosok kognitív státuszáról és egészségügyi állapotáról. Az igen sok szempontra kiterjedő felmérés pozitív kicsengésű, és felhívja figyelmünket arra, hogy igen sokat lehet tanulni ezektől az idős emberektől.

A második rész társadalomgerontológiai kérdéseket tárgyal. Fábián dr. „*Az idősödés társadalompolitikai kihívásai*” fejezetben a társadalom és idős tagjainak kapcsolatában, az utóbbi időkben bekövetkezett változásokat mutatja be, s hogy ez milyen problémákat vethet fel a társadalom életében. Ezekből a statisztikai adatokból is nyilvánvalóvá válik az a felismerés, hogy ezeket a problémákat mielőbb orvosolni kell, esetlegesen radikális változtatások árán is.

Dr. Talyigás Katalin szélesebb összefüggéseket feszeget az „*Időügy Európában*” című fejezetében. Felhívja figyelmünket, hogy ezeket a kérdéseket csak az emberi méltóság garantálása mellett, az esélyegyenlőséget szem előtt tartva lehet és kell megoldani.

Patyán László fejezetének címe: „*Időskorúk szociális problémái és a hazai jóléti ellátások rendszere*”. Megismerkedhetünk benne a személyes szociális szolgáltatásokkal, a szociális kihívásokkal, ezek jellemzőivel, illetve időskorúak ellátásának alapszolgáltatásaival. Emellett kitér még a finanszírozási kérdésekre, s az ellátás jogi problémáira is.

A könyv harmadik részében az idősgondozás néhány kérdését ismerhetjük meg. Csernáthné Kárándi Erzsébet a demens időskorúak gondozásának néhány aspektusát villantja fel előttünk. A demencia egyre jelentősebb szereppel bír az idős emberek életében, hiszen

egyre többen élnek addig a korig, mikor már ezek a problémák is fellépnek. Nemcsak a betegnek, de a családjának, s az egész társadalomnak is jelentős problémát okoz ez a betegség. A fejezet sok ápolási problémára kitér, mely a betegségből fakadóan eltérő az egészséges idős ember ápolási teendőitől.

Horváth Varga Zsuzsanna kreatív tevékenységek szerepét hangsúlyozza „*Fejlődés vagy hanyatlás*” című fejezetében. Fontos tudatosítani, hogy az idős ember életében nemcsak hanyatlás jelentkezik, de az élet szerves részeként további fejlődést is jelent, amit ő maga, családja, s az egész társadalom is kihasználhatna. Sok-sok egyszerű példával is szolgál az idős emberek életében a kreativitás bevezetéséhez. Ehhez a fejezethez kapcsolódik a folyóirat mostani számának egy híre is, a Magyar Művészetterápiás Társaság megalakulásáról. Nagy örömmel vehetjük az ilyen kezdeményezéseket, hiszen ezek hozhatnak színt, kreativitást és fejlődést is az idősek életében.

Mindent összefoglalva üdvözölhetjük az ilyen kezdeményezéseket is, mint ennek a könyvsorozatnak az útjára indítása. Már türelmetlenül várom, hogy a legfrissebb eredmények is bemutatásra kerüljenek a sorozat következő kötetében.

Dr. Semsei Imre